

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Crisa ministerială din Budapesta a venit nemijlocit după adunarea populară din Budapesta cu rezoluțiunile ei cunoscute. Noi ținem adunarea de comedie. Vin însă acum foile din opozițiunea ungrăscă și susțin cu tot adinsul, că crisa ministerială e adevărată comedie. După aceste vin oficiosele și susțin și mai cu deadinsul că crisa ministerială este serioasă, de tot serioasă. Într'acea, după cum s'a putut vedea și din telegrama nr. 1 nostru precedent, „Ellenör,” foie, care este inspirată de guvern, susține că guvernul demisionază numai pentru că Széll, ministru de finanțe ungresc, nu mai voiesce să rămână ministru. Ce se poate alege din tot lucrul? Guvernul ungresc vrea să arete Ungurilor că a făcut tot ce a putut face în privința ocupațiunei din Bosnia, iară în sus, că totă crisa nu se poate deslega altfel decât prin o convențiune cu Turcia. Concluziunea ar fi: că adunarea populară din Budapesta, crisa ministerială din Budapesta sînt lucruri, cari contelui Andrassy i sînt foarte binevenite.

Decursul crizei ministeriale îl descriu foile din ambe capitalele cam în modul următoriu:

În 1 Octomvre ministrul de finanțe Széll a fost primit de Maj. Sa, în audiență, care a ținut o oră și jumătate. Maj. Sa încă n'a luat o hotărîre definitivă asupra demisiunei motivate, care se află în mâinile Maj. Sale. În aceeași zi a avut loc sub presiunea Maj. Sale un consiliu de ministri, la care au luat parte ministrul de esterne contele Andrassy, ministrul de resbel contele Bylandt-Rheidt și ministrul de finanțe comun baron Hoffmann. Mai departe a conferit contele Andrassy cu ministrii Tisza și Wenkheim, după amăzi cu ministrul Széll, ministrul preș. Tisza cu ministrul de resbel Bylandt Rheidt.

„Pester Lloyd” espune începutul crizei ministeriale așa: „Ansa nemijlocită la începutul crizei a dot'o demisionarea ministrului de finanțe Széll, care a avut loc joia trecută. Acesta era punerea în lucrare a unei hotărîri, care n'a venit dintr'o dată în zilele din urmă, ci care s'a copt în decursul timpului, cu tôte că numai înainte cu vre-o câte-va zile a luat forma unui lucru, care nu mai suferă schimbare. D-lui Széll ia cauzat mari îngrijiri încă creditul de 60 milioane. De ore ce însă suma, care se venia pe Ungaria nu era insuportabilă și dacă rămânea tréba pe lângă dînsa, planurile ministrului nu erau cel puțin esențial alterate, ministrul s'a liniștit foarte mult, când la începutul ocupațiunei bosniace a fost asigurat, că speșele expedițiunei vor fi cu mult mai puțin decît cele șese deci milioane încuviințate. Durere, evenimentele au dovedit asigurarea dată în cea mai bună credință de mincinosă și pe la mijlocul lui August dl Széll scia că pentru acoperirea recerînțelor până la sfîrșitul lui Octomvre se mai cere o sumă considerabilă preste cele 60 milioane, de care trebuie îngrijit. Dînsul a declarat atunci, într'un mod foarte

hotărît, că trebuie să se ia măsuri, ca să nu se grămădescă și mai departe astfel de spese estraordinare, căci dacă astfel de recerînțe, a căror capăt nu se poate vedea, se vor continua preste 1 Novembre, el nu va mai fi în stare de a satisface și în cazul acesta se va vedea silit a renunța la postul seu. Pela mijlocul lunei acesteia, când, după întorcearea ministrului president dela Ostende, s'a ținut în Viena o conferință ministerială, în care i s'a făcut ministrului Széll invederată lipsa de a se îngriji de sume considerabile și preste Octomvre pentru trebuințe estraordinare spre scopul ocupațiunei, hotărîrea sa a fost gata și când în joia trecută membrii cabinetului au fost în număr complet la olaltă, ministrul Széll și-a depus petițiunea de demisionare în mâinile ministrului president. Pașul acesta al ministrului, — după ce veni și sâmbătă s'au resoltit alte afaceri urgente în consiliul ministrilor — a fost obiectul conferinței ministeriale de duminică, la care Széll n'a mai luat parte. Resultatul fu că ministeriul întreg s'a alăturat lângă ministrul Széll și astăzi înainte de medă și în audiența acordată de Maj. Sa ministrului Tisza cel din urmă va fi și depus în mâinile monarhului resigrațiunea cabinetului întreg.”

„N. fr. Pr.” nu califică crisa ministeriului ungresc de comedie în înțelesul altor foi, dice înse că este o manevră a lui Tisza, cu care se constrîngă pe Nemții austriaci la un împrumut comun.

Presupunerea diarului „N. fr. Pr.” nu alterază întru nimica presupunerile despre jocul cu convențiunea. „Times” are o corespondență din Constantinopole, care tratéză despre convențiunea austro-turcăscă. După „Times”, convențiunea are cinci puncte: ținerea amplexiunilor turcesci, instituțiunea milițiilor teritoriale, rugăciunea pentru sultanul în moșeș, arborarea flamurei turcesci lângă cea austriacă și o hotărîre, care declară ocupațiunea de încheiată îndată ce puterile se vor declara în sensul acesta. Austria era aplicată a accepta condițiunile aceste, Pórta înse a amân timer încheerea convențiunei pentru că spera că va mai stórce și alte concesțiuni.

Convențiunea cu Turcia înse astăzi nu ar avea înțeles, dice „S. d. T.”, afară dacă guvernul este hotărît a merge mână în mână cu Musulmanii, făcînd front contra Rusiei. Fóia acesta citéză dintrun articol din „Tagespost” din Graț prin care Andrassy se purifică de tôte neprevederile sale în cestiunea insurecțiunei din Bosnia și la sfîrșit adauge, că puterea militară a Austriei a câștigat splendóre nouă, carea fiind recunoscută în Roma și Petersburg, ne scutesce de un resboiu mare, de care, în urma unei combinațiuni între Rusia și Italia, stam mai aproape decum ar fi putut crede cineva.

În Cislaitania crisa ministerială e de mult anunțată. După „N. fr. Pr.” ministeriul austriac s'a rugat de o resoluțiune la petițiune de demisionare datată din 3 Iuliu.

Protocoloalele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 13.

Ședința din 5 Iuliu 1878.
(Urmare).

Președintele procedeză la cetirea art. XV, rugînd pe colegii sei să presinte, asupra fie căruia aliniat, observațiunile ce ar putea să 'l privescă.

Aliniatele I și II sînt aprobate fără discuțiune.

Asupra alin. III, lordul Salisbury cere ca după cuvintele „comisiunei speciale în care elementul indigen, mai ales, va participa, vor fi însărcinate...” să se însere cuvintele următoare „de cătră Sublima-Pórta”.

Congresul dă asentimîntul seu asupra acestei modifițiuni, și președintele observă că, într'o ședință trecută, Înalta Adunare a decis a înlesni, tot în același aliniat, cuvintele: „guvernul imperial al Rusiei”, prin următoarele: „comisiunea europeană...”

Art. XV, ast-fel amendat, este adoptat în întregul seu. Congresul trece apoi la propunerea plenipotențiarilor Franciei și ai Italiei.

Comitele Andrassy declară, că aderă cu totul la această propunere.

Lordul Beaconsfield doresce, înainte de a se hotărî de Congres cestiunea importantă ce i'a supus, să presinte ore-cari observațiuni, în scop de a preveni o eróre, ce ar putea aduce declarațiunea delegaților elenici. Escelența Sa constată, că Englitera a insistat tot-d'a una pe lângă Grecia și Turcia, în vederea menținerii unui bun acord, neapărat trebuincios, după sine, pentru a cumpăni influența unei a treia rase, aceea care, turburînd pacea, a condus la întrunirea Congresului. Mai întâiu aceste sfortări a Marei-Britanie au fost înlesnite de amîndouă părțile. Dar cele două țeri se găsiu în fața unei mari dificultăți, fruntaria insuficientă și imperfectă de la 1831; pentru ori-care om de Stat competent, această fruntarie este un pericol și un desastru, atât pentru Turcia cât și pentru Grecia; conformațiunea sa încuragiază tâlhăriele, și tâlhăriele aduc negreșit agitațiuni în provinciile limitrofe. La începutul resboiului din urmă, pe când s'au spăriat locuitorii din districtele vecine cu fruntariile, Englitera a făcut observațiuni Turciei, care le-a ascultat cu favóre; dar Escelența Sa regretă de a adauge că, astă-dată, Grecia nu s'a purtat tot așa; bunele sfaturi ale Engliterei n'au putut prevala la Athena, în potriiva opiniunei contrarie, și ast-fel s'au ivit grave dificultăți. Lordul Beaconsfield crede, cu tôte acestea, de a sa datorie, să adauge, că insurrecțiunea din Epir și din Thesalia n'a fost aprinsă de guvernul grec, care, din contra, conform consiliilor date de Englitera, s'a silit să o stingă. Englitera a dat, de altfel să înțelegă guvernului de la Athena, că nu trebuie să se întemeieze pe sporiri teritoriale.

Escelența Sa, căutînd motivele acestei atitudini, cugetă că trebuie atribuite falsei idei ce s'a ivit, asupra principiilor cari vor cărmui Congresul după încheierea tratatului de la San-Stefano. O opiniune greșită atribuia Congresului intențiunea de a procede la împărțela unui Stat îmbetrînit, iar nu de a întări, cum a și făcut Înalta Adunare, vechiul Imperiu pe care 'l consideră necesar pentru mențineria păcii. Într'adevăr, adese-ori, după un mare resboiu, se produc schimbări teritoriale; Turcia nu este singurul Stat european, care a suferit pierderi; Englitera a pierdut și dînsa pro-

vincii la cari ținea foarte mult și a căroră pierdere este simțitoare pentru dînsa încă aji; aceste învoeli și retrocedări nu pot fi numite împărțeli, și deci guvernul grec se înșală cu totul asupra vederilor Europei. Escelența Sa respinge, cu această ocașiă, insinuațiunile unei părți din presă, care a calificat de împărțire decisiunea Congresului asupra Bosniei și Erțegovinei. Din contra, această decisiune a fost luată tocmai pentru a înlătura o împărțire. Trecutul istoric o justifică în destul; Bosnia părăsită, ne avînd nici un element de bună cărmuire, înconjurată de State independente sau semindependente, ar fi devenit, peste puțină vreme, teatrul unor lupte sângerose. În vederea acestei situațiuni, Marea-Britanie a făcut apel la o putere vecină, tare și interesată la menținerea păcii; Europa, împărțînd aceiași idei, a însărcinat pe Ausro-Ungaria cu ocuparea și administrațiunea Bosniei; Escelența Sa reamintesce că, în multe rînduri, sau în țările vecine, sau în astă parte, Austria a fost însărcinată cu aceiași misiune, prin urmare, inițiativa luată de Marea-Britanie nu probéză, că favorizează vr'o împărțire.

Vorbînd iar de Grecia, lordul Beaconsfield dice, că nimenea n'ar putea să aibă vr'o îndoială asupra viitorului acestei țeri, că statele, ca și individiile, cari au un viitor, au mijloce să accepte. Dar tot d'odată, Escelența Sa este convinsă, că Grecia și Turcia vor proceda la rectificarea fruntariilor lor, că ast-fel se vor înlătura cauzele de neuniri și de turburări, și se va asigura o pace temeinică. Primul plenipotențiar al Marei-Britanii adaugă că nu ar voi să recomânde, pentru a atinge acest scop, măsuri coercitive: pentru sine, Sultanul, esperimentat prin nenorociri așa de mari, merită mult respect și simpatii. Escelența Sa crede însă că ocașiunea ar trebui să 'i serve pentru a exprima foarte firm ideea, că o rectificare de fruntaria ar fi un punct de înaltă politică favorabilă la prosperitatea celor două state. Lordul Beaconsfield consideră, că linia propusă de d. prim-plenipotențiar al Franciei pôte da loc la discuțiune; dar unanimitatea fiind de dorit mai înainte de tôte, Escelența Sa va retrage ori-ce obiecțiune înainte u-nui vot unanim din partea celor-lalte puteri. Primul-plenipotențiar al Marei-Britanii terminînd, dice că speră și chiar că este convins, că Sultanul va da o soluțiune echitabilă în cestiunea fruntariilor.

Principele Gorciacoff dice, că în principiu, nu există o mare deosebire între propunerea francesă și argumentele prezentate de primul plenipotențiar al Marei Britanii. Lordul Beaconsfield recunoșce, ca și D. Waddington, că o înțelegere asupra unei îmbunătățiri a fruntariilor este de interes urgent; afară de câte-va deosebiri de amănunte asupra atribuțiunilor teritoriale, ideea-mamă este tot aceiași și Alteța Sa 'i dă a-desiunea sa.

Comitele Șuvaloff voia să presinte o observațiune asupra elocințelui discurs al d-lui prim-plenipotențiar al Marei-Britanii. Principele Gorciacoff a constatat, în trecut, sincerile simpații ce are Rusia pentru guvernul și populațiunile elenice. Rusia doresce, tot d'odată, bunele relațiuni între naționalitățile grecă și otomană. Dar Lordul Beaconsfield a declarat, că înțelegerea între Grecia și Turcia este necesară pentru a împedica o altă naționalitate, — aceea ce a fost mai ales obiectul deliberărilor Congresului, adică populațiunile slave, — de a turbura pacea europeană. Comitele Șuvaloff pôte fi de aceiași părere; dînsul afirmă că

populațiunile slave nu vor mai turbura pacea, îndată ce Europa le va înzestra cu instituțiuni, care vor asigura prosperitatea lor. Escelența Sa consideră, că această nouă situațiune, iar nu o înțelegere între Greci și Turci în dauna Slavilor, va fi garanția păcii europene.

Propunerea d-lor plenipotențiarilor francezi și italieni fiind supusă votului Inaltei Adunări, Caratheodory-Pașa declară că nu are cunoștință despre învoirea guvernului sau asupra propozițiilor de rectificarea ce i-se făcuse mai înainte. Se crede dar în drept de a rezerva cu totul în această privință părerea guvernului său.

Președintele d-ice că, în circumstanța de față, plenipotențiarilor otomani au drept cuvânt să se abțină trebuind să aștepte noi instrucțiuni. Alteța Sa constată, almintrelea, că puterile, afara de Pörtă, a cărui învoire este rezervată, primesc propunerea în unanimitate.

Comitele de Saint-Vallier prezintă în numele plenipotențiarilor Austro-Ungariei și Franciei, propunerea următoare:

„Populațiunile miridite vor continua a se bucura de privilegiile și imunitățile ce posed *ab antiquo*.”

Lordul Salisbury crede, că ar fi primejdios de a se sancționa privilegiul reu definite și a da usurilor forța unui angajament internațional.

Comitele de Saint Vallier d-ice, că propunerea austriacă și franceză nu modifică de loc situația anterioară, raporturile între guvernul otoman și Miridiții au fost, tot-d'una, stabilite pe baza imunităților și privilegiilor și, cere numai menținerea lor.

Mehemed Ali Pașa observă, că faciă cu serioase reforme ce Sultanul și propune a acorda, privilegiile, imunitățile și ururile excepționale ale evului meșu, vor dispărea. Aceste schimburi vor fi gradual, fără îndoielă, și *statu quo* va subsista cât-va timp, dar Escelența Sa n'ar voi ca guvernul său să fie silit a 'l prelungi într'un chip nemărginit chiar după ce vor stabili reformele.

Baronul de Haymerle insistă în favoarea propunerii a cărui obiect este numai menținerea a unei autonomii seculare, căruia Escelența Sa arată principalele puncte. Inalta Adunare este favorabilă autonomiilor, și Miridiții merită mai cu samă bună-voința sa.

Mehemed-Ali-Pașa, persistând a arăta inconvenientele privilegiilor ce aparțin semințiilor albanese, comitele de Saint-Vallier repetă că, când e vorba să apere o transformare considerabilă în Peninsula Balcanilor, plenipotențiarilor austro-ungari și francezi au crezut necesar de a se asigura populațiunile miridite cerând, pentru d-ensele, menținerea pură și simplă a *statu quo*.

Sadoullah-Bey este de părere că, acceptând această propunere, Congresul va fi în contra-dicere cu art. XV care stipulă reforme, și nu vor fi d-ensele anulate proclamându-se menținerea a *statu quo*.

Intre plenipotențiarilor otomani și comitele de Saint Vallier are loc un schimb de idei, după care plenipotențiarilor otomani declară că, pentru moment, nici o schimbare nu se va aduce situațiunii muntelui miridit.

Față cu această afirmațiune, constatată de președintele și despre care Congresul ia act, plenipotențiarilor austro-ungari și francezi cer inserțiunea, în protocol, a propunerii lor, urmată de declarațiunea plenipotențiarilor otomani, pe care o socotesc ca o satisfacțiune îndestulătoare pentru scopul ce au în vedere.

Ordinea zilei pentru viitoarea ședință s'a ficsat pe mâine 6 Iuliu: cestiunile privitoare la teritoriul Asiei și strâmtoarele.

Ședința se ridică la orele 5.

(Urmăzătorii subscrierilor plenipotențiarilor)

Societatea academică română.

Sesiunea anului 1878.

Proces-verbal Nr. 15.

Ședința dela 2 Septembrie 1878.

Membri prezenți:

Aureliu Petre S., Babesiu Vincentiu, Baritiu George, Caragiani Ioan, Crețulescu Nicolae, Ghica Ioan, Hodosiu Iosif, Laurian August Treb., Maniu Vasile, Odobescu Ale-

xandru, Papadopolu-Calim. Alexandru, Quintescu Nicolae, Roman Alexandru, Sion George, Sturdza Dimitrie A., Urechia Vasile A. Președinte, I. Ghica.

Ședința se deschide la 2 ore p. m.

Se cetesce procesul verbal al ședinței precedente și se aprobă.

D. președinte comunică că o persoană de înaltă considerațiune în țară a adus la delegațiune un pachet arătându-i că în el este testamentul său mistic, prin care, după mórtea sa donază totă averea sa societății, și că acel act se află depus în casa de fer a societății. — Societatea ia act de acesta.

D. Sturdza arată necesitatea ce este de a se colecționa la biblioteca societății cărțile, ziarele și diferitele publicațiuni contemporane, cari pot să fie utile odată pentru istorie, și exprimă desideratul a se mijloci să se facă o lege (prin corpurile legiuitorilor), prin care să fie obligați toți tipografi și litografi a trimite atât societății cât și celor două biblioteci din București și Iași câte două exemplare, cu portul scutit de timbru postal.

Acest desiderat este împărțit de majoritatea membrilor societății.

D. președinte pune în vederea societății necesitatea de a avisa să fie așezată într'un local mai comod și mai respectabil, în vederea estensiunii ce din an în an capătă lucrările sale și a rolului important ce este chemat a juca instituțiunea sa; crede că ar fi timpul a profita de buna voință a cere ca să-i destineze unul din locurile libere ce sunt la extremitățile palatului universității, pe care să-și potă face o casă a sa proprie.

D. Sturdza observă, că aceste locuri n'ar fi bine să se ocupe cu edificii, căci ar întuneca vederea încăperilor ce sunt în dreptul lor și astfel ar aduce un rău universității, pe când i-ar face un îndoit bine dacă acele locuri s'ar acoperi cu plantațiuni ce ar servi ca ornament pentru capitală și totodată ca loc de agrement pentru studenții dela facultăți.

D. Laurian observă că înainte de tôte cată să cugetăm că o asemenea casă, făcută mai ales în procsimitate cu Universitatea, ar consta spese cari societății i ar fi imposibil a le realiza; dară D-lui crede că e mai bine să cerem de la guvern a ne face el cu fondurile sale un local, mai ales că prin statutele societății, confirmate de guvern, se prevede că Statul trebuie să procure localul.

D. Odobescu d-ice că facerea unui palat pentru Societatea Academică n'ar putea avea loc de cât pe unul din capetele locului pe care se află grădina botanică, rău pusă astăzi în față cu Universitatea. D-lui crede că strămutându-se grădina botanică în altă parte, s'ar putea da acestui loc o destinațiune mai estetică: la mijloc, în locul statuei lui Michailu-Bravul, ar fi locul pentru columna lui Trajan (care speră că patriotismul Românilor va aduce-o odată), era la extremități s'ar putea face de o parte palatul Academiei, iară de alta un palat pentru biblioteca Statului, care astăzi este atât de rău pusă și a ajuns la atâta strâmtoare în cât nu se pôte adauge și inavăț; iară aceste două edificii să fie întrunite printr'un portic circular cu colonne, în centrul cărui s'ar înălța o loggia sau peristylu monumental. Un plan special ar trebui să fie aprobat printr'o lege.

Societatea aprobă a se supune guvernului asemenea desiderate spre a le avea în vedere.

După aceste, D. președinte arată că crede oportun și timpul favorabil de a se mijloci să se facă o asemenea lege, care să confirme instituțiunea societății ca instituit de Stat.

D. Laurian crede că e mai bine a nu se face încercări pentru acesta. D-lui se teme că din Cameră va eși o lege care să infirme independența actuală a societății, independența de care trebuie să fim geloși și care singură i menține prestigiul de astăzi.

D. Sion întâmpină că nu e timpul să avem îngrijiri. Guvernul și Camerele liberale de astăzi, D-lui crede că vor admite legea cea mai generoasă, care să asigure mai bine existența instituțiunii noastre și să-i confirme mai bine autonomia și prestigiul.

Aceste observațiuni dau loc la o mai întinsă discuțiune în senul societății a că-

reia majoritate, în cele din urmă decide, ca delegațiunea unită cu o comisiune compusă din D-nii Babeș, Laurian și Sturdza să se ocupe de regularea acestei cestiuni.

D. Dim. Sturdza arată, că la museul de antichități din București se află în mai multe exemplare o medalie bătută în anul 1858, sub căimăcămia principelui Alex. Dim. Ghica, în comemorarea rectificării bisericii St. Dimitrie din Craiova și cere a se mijloci la D. ministru de culte ca să se dea un exemplar în aur, argint și bronz, pentru completarea colecțiunii. — Societatea aprobă.

Ședința se ridică la 4 și jumătate ore p. m.

Președintele, I. Ghica.

Secretar ad-hoc, G. Sion.

Proces verbal Nr. 16.

Ședința din 4 Septembrie 1878.

Membri prezenți:

D-nii Aureliu Petre R., Babeș Vincentiu, Bariț George, Caragiani Ioan, Hodoș Iosif, Laurian Augustu Treb., Maniu Vasile, Odobescu Alecsandru, Roman Alecsandru, Sion George.

Vice-președinte G. Bariț,

Ședința se deschide la 2 ore p. m.

Se cetesce procesul verbal al ședinței precedente și se adoptă.

Societatea nefiind în număr spre a ține ședință plenarie, membrii prezenți se impart în comisii spre a se ocupa cu lucrările ce le sunt încredințate.

Vice președinte, G. Bariț.

Secretar ad-hoc, G. Sion.

Proces verbal Nr. 17.

Ședința de la 5 Septembrie 1878.

Membri prezenți:

Aureliu Petre S., Babeș Vincentiu, Bariț George, Caragiani Ioan, Ghica Ioan, Hodoș Iosif, Laurian August Treb., Maniu Vasile, Odobescu Alecsandru, Quintescu Nicolae, Roman Alecsandru, Sion George, Sturdza Dimitrie A., Urechia Vasile A.

Președinte I. Ghica.

Ședința se deschide la 2 ore p. m.

Se cetesce procesul verbal al ședinței precedente și se adoptă.

Se comunică că D. Ilarion Pușcariu, protosincelul, și asesor consistorial în Sibiu, a trimis pentru biblioteca societății două exemplare din opera sa: *Isagogia* adecă *introducerea în cunoștința cărților Sf. Scripturi*, și trei fascicule în câte două exemplare, din „Foița Telegrafului român.” — Se primesce cu mulțămire.

Ne fiind lucrări pregătite pentru ordinea zilei, membrii trec în comisii și secțiuni, cu cari se ocupă până la 5 ore p. m.

Președinte, I. Ghica.

Secretar ad-hoc, G. Sion.

Prenumerațiune nouă

la „Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe quartalul al patrulea, semestrul II, cu prețul cel mai moderat, care se pôte vedea în fruntea foiei.

Atragem atențiunea on. domni abonați al căror abonament se sfârșesc cu ultima Septembrie, ași înmoi din vreme abonamentul pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârziia cu espedirea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârzie pentru ca editura să se potă orienta cu tipariul esemplarelor.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung*). Numele prenumărăntului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine ca să se potă ceti.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Varietăți.

* (Onomastica) Majestății Sale Împăratului și Regelui *Francisc Iosif I* s'a serbat vineri solemn în biserica noastră din cetate. Sânta liturghiă a

celebrat'o Prea cuvioșia Sa P. Nicolau Popea, Archimandrit și Vicariu archiepiscopesc, cu asistență corespunzătoare. Elevii institutului Andreian, teologic-pedagogic, au cântat după rugăciunea pentru îndelunga și fericita viață a Maj. Sale, imnul poporal. — Și în bisericile celor lalte confesiuni au fost oficii d-deesci pentru însemnătatea zilei. — Edificiile publice decorate cu flamuri.

* Maj. Sa Împăratul și Regele nostru *Francisc Iosif I* s'a îndurat pré grațios a dărui din șatula proprie 200 fl. pentru edificarea bisericii greco-orientale din Miko-Ujfalu.

* (Redacțiunea) „Telegrafului Român” a transpus alaltăeri *Ilustratăii Sale* d-lui comite suprem Fr. Wächter darurile adunate pentru răniți și familiile celor căduți, în sumă de 286 fl. și 2 chilo 400 grame scană. Cuietanța se află în biroul redacțiunii.

* (Personalia). Dl. Al. Odobescu a demisionat din postul de secretar al ministeriului afacerilor streine din România și va primi catedra de archeologie la Iași. — Precum află „Stéua României” d. B. P. Hășdău a concurat pentru catedra de filologie la universitatea de la Iași.

* (Postal). Încetând referințele cari au făcut necesară comunicațiunea poștei în tôte zilele între Tuldeș-Borszék, Borszék-Ditrău, Ghimeș-Szépviz, Kézdi-vásárhely-Poiana sărată, de la 1 Octomvre începând se restringe la o comunicațiune de patru ori respective pentru cele două poste din urmă de trei ori pe săptămână. Schimbarea acesta nu privesce timpul sosirei și plecării, care rămâne cel de până acum, ci numai zilele și adecă:

Intre Tuldeș-Borszék și înapoi, între Borszék-Ditrău și înapoi: duminica, marția, joia, sâmbăta; între Ghimeș-Szépviz și înapoi: luna, mercuria, sâmbăta; între Kézdivásárhely-Poiana sărată: marța, joia, sâmbăta; între Poiana sărată-Kézdivásárhely: duminica, mercuria, vineria.

* (Mulțămire publică). Comitetul național român de aici pentru ajutorarea răniților din Bosnia și Erțegovina aduce prin acesta adença sa mulțămire onorabilei D-ome Victoria P. Stasescu născută I. T. Popovicu, pentru suma de 392 fl. 5 cr. v. a. ce a binevoit a trimite acestui comitet ca venit curat a concertului arangiat de d-ni în séra de 9/21 Septembrie 1878 în favorul răniților.

Brașov 13/25 Septembrie 1878.

Ioan Petric m. p., președinte.

* (Domnule Führer io mis gata!) „Pester Journal” scóte din o epistolă privată din Doboș următorea întâmplare, ce dovedesce, că soldatul român nici în față morții nu-și perde umórea bună. „Cu pușcăturile și detunările sântem atât de îndatinați, încât acele ne sună ca nisce salutări de „bună deminéta!” La 25 l. tr. feciorii tocmai voiau să se așede la menage, când un glonț nimeri pe unul chiar în pept. Săriram în picioare, dar feciorul nimerit își puse mâna pe rana din pept, și dise însciințând românesc în dialect bănățesc: „Domnule Führer, io mis gata!” Apoi cădu și muri.”

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Analogi'a in limba.

(Înceiere).

Scriemu si folosimu cu alti scrietori rom. deimpreuna templamentu, cuventu formatu in tota regul'a, ca imbra camentu; usamu si de intemplamentu, de orece se dice templeare si intemplare. Totu asiá éstadi, fiendu că in tôte gramatecele

romane se afla estu, ésta, dein care cu un a prepusu dice poporulu nostru aestu, aesta, dein care s'a contrasu si astadi, care vorba inca nu o reieptamu. Apoi limbali, scientifici inca nu sunt formatiuni rele, facute chiaru de asiá numitii fonetisti dein indemnul mai marei popularitati, spre a inlocui cu ele cuventele limbistecu, scientificu; fia inse ori-cumu, abia de nu vomu fi costrinsi a le retiené.

In fine usitamu câte odata partiel'a já, pentru că suntemu de ferm'a convictiune ce o respicaramu si aiure⁶⁾, ca déca e se impromutamu cuvente ce ne lipsescu, apoi trebuie se le impromutamu dein funtanele cele mai apropiate de limb'a noastră; deci in priu'a linia dein latin'a, éra dupa dins'a dein italian'a, fiindu tôte cele-lalte neolatine in formele si structura lor mai departate de limb'a romanésca. Derept'ce parerea noastră ar fi, se dicemu de la lat. jam au já it. già, care forma pentru omis'a consuna finale mai corespunde spiretului limbei noastre; au jám, precumu dicemu căm de la lat. quam, care forma e mai esceptiunale in limba-ne. Cunoscemu si noi pré bine si folosimu si partiel'a déjà luata dein francia si prezentata in salonulu romanéscai mai antaiu de multu meretatulu nostru literariu A. Tr. Laurianu; nu putemu inse lasá se ne scape ocaziunea de a areta, ca intonând noi silab'a ultima a memoratei partiele, una atara pronuncia corespunde limbei francesci celei κατ' ἔσοχην ocstitone, éra nu limbei noastre mai vertosu parocsitone, dupa alu carei spiretu amu trebui derept'acea se rostimu déjà séu d'aja de la de-ja ca déca séu d'aca, de la de-ca. Repetimu si aice ca aretamu numai si vom aretá si pe venitoriu, cumu ar trebui se fia, dara nu fortiamu lucrulu.

Pe urm'a urmeloru noi preferimu, totu dein-ratiuni de analogia si analogisare, se dicemu delectante, éra nu dilettante, fiindu că nu precepemu caus'a, de ce se introducemu in limba-ne, unulu si acelasu cuventu nou cu doue etime séu forme de radecina, cui. dilettare si lat. delectare. Dara ni se reflecta, ca cestiunatul cuventu italianu, esprimendu una notiune anumita, a fostu primitu asiá cumu este si de cele-lalte limbe culte. Respondemu: pentru ca cineva a saritu in apa si s'a innecat, trebuie óre se sarimu si noi? Pentru ca una popóra, d. e. Germanii, si-au incercatu limb'a cu dieci de mie de vorbe straine, de loculu loculu neanalogisate, trebuie óre se facemu si noi tot asiá? E lipsa óre se ne preparamu si noi in acestu respectu una penitentia prea tardia, ca ce'a a scrietoriloru germ., cari adi bucurosu s'aru feri, de s'aru mai poté, de multimea strainismiloru acumu incuibati si inradecinati in limba-le? Apoi cuvente ca d. e. francescile parfum, pardonner si alte asemeni, n'au si ele óre una notiune anumita, inca dóra mai specifica decâtu dilettante, si totasi limb'a literaria it. scrie pardonare, pardonno, isp. perfume; ba chiaru si literatoriloru rom. mai noui pare a li se fi uritu, ca de multi alti galicisimi, asiá si de parfumu, incatu adi le mai place a intrebuintia mai romanesculu profumu. Dein aceste cause nece ca potemu acceptá fratiescile complemente, ce on. redactiune a „Telegrafulu rom.“ binevoiesce a ni-le face dein incidentele cuventulu delectante, (non sumus digni tali honore), ci le întorcemu si lasamu complementoriulu.

Sa incheiamu cu una scurta recapitulare a obiectulu.

Poporulu in decadentia folosesc abia câteva sute de cuvente, poporulu pornitu pe calea culturai mie si dieci de mie. Cu tôte acestea limb'a celui-a si desvoltarea ei istoreca trebuie se fia modelulu pentru cultivarea sanetosa a limbei cestui-a. Orizonulu viatiei unui poporu, ce a plecatu pe calea civilizatiunei mai inalte, lu inunda mie de idee si concepte noue. Pentru numirea acestor'a cautu se faurimu dein tesaurulu seu lesicale stravechiu cuvente noue, au se impromutam straine. Tali'a si costumulu acestor'a trebuie croite dupa legile, ce ni le dicta spiretulu limbei respective, dupa tali'a si costumulu altoru cuvente si forma

⁶⁾ Vedi alu nostru Studiu asup'r'a dialectulu macedo-romanu, in „Transilvania“ 1874. pag. 103.

stravechie dein limba, ce apartienu respectivei categorii. Desclinitu se analogiamu, pe catu numai se póte.

Inca un'a; si acést'a amu indresni a o recomanda in atentiunea tutororu barbarilor nostri de litere.

Ori-ce cuventu nou au forma noua gramatecale, fia buna fia rea, in cutare limba pare vorbitoriloru acelei limbe antaiasidata curiosa; eli nu se potu cu un'a cu doue impacá cu ea. Diace acést'a in ce trasetura peculiare a naturei omului, dupa carea omulu nu fóra cuventu se numesce sclavu alu indatinarei („der Mensch ist ein Gewohnheitsthier“ dise unu filosofu germ., in modul seu cam bruscu), si dupa carea omulu se alipesce p'aci mortisiu de lucrurile, desi póte mai rele, dara pre cari le a ereditu de la mosi stramosi si cu cari odata s'a dedatu si invetiatu. Acést'a indatinare o-perédia si face multoru fórtu si cu respectu la deteriorarea au ameliorarea unei limbe. La inceputu poporulu de buna séma ride de cutari si cutari cuvente straine au rele; dara ce se vedi? Usulu incetu pe incetu si pe nesemtite le face acceptabili. Sté aice un esemplu dein anticetate. Lat. testa scimu ca insémna óla, hērbu; acumu poporimea romana antica rusteca asia se vede ca a inceputu a dice in gluma despre cutare, cumu ca are unu capu catu una óla mare, catu unu hērgau, cumu ca are una testa si éca cu tempu remase numirea de testa pentru notiunea capulu in tôte limbele neolatine apusene (it, testa, fr. tête, isp. testera céfa, port.abela si testa⁷⁾). Relativu la limb'a nostra rom. dein presente nu aducemu esemple, căce scimu cu totii, cumu se vērscu si intra in ea vorbele straine unguresci, turcesci, grecesci, germane, slave, cari antaiu suntu derise; ci dein derise in scurtu ajungu a fi serióse se impamentenscu in limba. Cumu? Prein ce? Prein usulu repetitu.

Inse precumu e aversulu monetei, asia e si reversulu ei. Dati, voi literatori romani in scrierile vóstre poporulu rom. cuvente bune romanesci in forma buna romanésca, si — bunu e Ddieu! — in trei patru diecenie limb'a ne va fi reformata si indereptata, si voru disparé pétele hédóse, ce pe frumós'a si incantatori'a ei facia italeca le lasá barbari'a, carea in secle grele ne impresorá in a dóua patria daciana. Nu credeti acést'a? Dara, ve rogámu, catu tempu e de când betranii nostri se resfacia in forme gramatecale cá antrepria, antreprenoru, paragrafisire, protocolulu, prospitaluire si altele sute si mie? Asta di atari sichidóle, ca se nu dicemu monstri, charu Domnului! nu mai esistu in limba-ne. S'au redicatu cátiva barbati de anima, barbați in adeveru provedentiali, si pe basea unui studiu profundu si coscientiosu alu legiloru limbei au aretatu calea cea adeverata, au indereptatu, au reformatu. Oper'a lor nu placea la inceputu; dara eli si dicea in coscientia lor, si strigá si la audiulu lumei cu unu Paulu Iorgoviciu: Déca nu place contempuraniloru, va placé urmasiloru ce'a ce e alu natiunei romane!⁸⁾

Asiá dicemu si noi convinsi, ca in acést'a ca si in ori ce alta afacere, adeverulu póte fi prein varie interese omenesci intunerecatu pe unu tempu óre care, dara coplesitu de totu neceodata!

Clusiu, in Septembrie 1878.

Dr. Gregorin Silasi.

⁷⁾ Vedi mai numeróse esemple de acestea la Fuchs o. c.
⁸⁾ P. Iorgoviciu. Observatiuni asup'r'a limbei rom. 1799 in precuvent.

Colectele făcute de comitetul dómnelor.

Colectantá: Lina Wächter.
Piața mare si strada Cisnădiei: M. Lotharides 2 fl.; N. Schmidt 10 cr.; Selma Teutsch 1 fl.; I. F. Schneider 2 fl.; Amalie Stoss 5 fl.; Iosef Theil 40 cr.; Emilie Geyer 1 fl.; S. 10 fl.; Szecsödy 2 fl.; Iohanna Kromholz 2 fl. si scamá; Wilhelm Etter 2 cămeși, 2 ismene; P. P. F. 50 cr.; Louise Nendwich 5 fl.; Dauda 50 cr.; E. F. Marcovatz 5 fl.; Caroline Marcovatz 5 fl.; Iohanna Felter 2 fl.; Maria Borcia 2 fl.; Schwingenschlägel 20 cr.; Stoffel 1 fl.; Franz Reissenberger 2 fl.; I. B. Misselbacher 5 fl.; Makl 20 cr.; Morscher 1 fl.; C. Nedelkovits 1 fl.;

Stefan György 5 fl.; C. M. 5 fl.; C. B. 20 cr.; Cornelia de Hoffmann 5 fl.; Nemeș 5 fl.; Iohanna Ettinger 50 cr.; Louise Reissenberger 2 fl.; C. Hölle 20 cr.; Therese Reissenberger 2 fl.; Clara Bell 1 fl.; Bissanzky 2 fl.; Denk 1 fl.; Friedsam 20 cr.; Hermine de Rosenfeld 6 fl.; Adaldert de Mike 50 cr.; Wilhelm West 50 cr.; Boldizsar 1 fl.; Albert Kovasy 1 fl.; Iulius Nagy 1 fl.; R. Martini 1 fl.; Raphael Nuridsan 5 fl.; Trafica cea mare de tabac 1 fl.; Iohana Lüdecke 2 fl.; S. A. Hamrodi 6 dărăbuțe de resturi de percaill; T. Hamrodi 2 fl.; F. Meyer 2 fl.; Keiter 1 fl.; Paulina de Hochmeister 1 fl. si bandage; dómna de Straussenburg 3 fl.; baronésa Ringelsheim 15 fl.; I. Ludwig 50 cr.; Therese Szigetvari 1 fl.; N. N. 50 cr.; Glvzesky 1 fl.; familia Dunca 5 fl. si 1 carton mare de scamá, 6 părechi de ismene, 30 b. triangule, 150 d. de legături si 1 duzină de bandage; N. A. 50 cr.; Wilhemine Czerwenka 50 cr.; Winkler 1 fl.; N. N. 20 cr.; N. N. 10 cr.; Iohanna Mangesius 3 fl.; Iohann Müller 1 fl.; Iohann Buschek 2 fl.; Friedrich Schwabe 2 fl.; Schwabe 2 fl.; Caroline Schwabe, cumnata si fiicele, bandage, charpie, tabac si ciocoladă; C. Stüssmann 30 cr.; Franz Csapo 2 fl.; N. N. 10 cr.; A. Zesevitz 1 fl.; L. Marschall 30 cr.; Caroline Kiltch 2 fl. si legători; Iosefine Ehling 50 cr.; Beatrix Wunderlich 20 cr. 1 cămașá si 1 ismaná; Heinrich Zillich 1 fl.; Amalie Steiner 5 fl.; Lichtenberg 5 fl.; Friederike Reissenberger 1 fl.; Anton Winter 10 cr.; dómna Boldizsar 2 fl.; Marie Herbert 2 fl. 6 stergátore si 3 părechi de ciorabi; Moriz Felter 2 fl.; David Bran 50 cr.; Maria Bosan 30 cr.; Eleonore Krauss 3 fl.; A. K. 50 cr.; Ettinger 1 lepedeu si 1 ismaná; I. Dietrich 50 cr.; S. Hoffmeister 1 fl.; Iohanna Kissling 2 fl.; Adele Heldenberg 1 fl.; Iulie Kostend 30 cr.; Vogelsang 20 cr.; Gross 1 fl.; Pauline Kästner 1 fl.; Iosefine Kästner 1 fl.; F. Schuster 30 cr.; S. Cioran 30 cr.; I. Drechsler 1 fl.; Emilie Ott 60 cr.; Louise de Sonnenstein 2 fl.; I. Lurz reste de in; Iulie Schönwetter 50 cr.; Iosephine Schuster 1 păreche de păpuci, 3 cămeși, 4 părechi de ciorabi, 1 lepedeu, veștinte de copii si 2 părechi de ismene; Pauline Schuster, 1 halat pentru dame; 1 cămașá, 2 părechi de ciorabi, 1 păreche de pantaloni si 1 pachetuț de charpie; Emilie Iauernig 1 fl.; Louise Neurhrer 5 fl. 2 rochii, 5 lepedeie si legători; Mathilde Boos 30 cr.; Fanny Vogel 5 fl., scame si legători; A. Fabini 1 fl.; Bressler 20 cr.; Ladstätter 50 cr.; N. N. 30 cr.; I. M. Wegmeth 50 cr., scamá si legători; Maria Pop-Harsan 2 fl.; I. N. 50 cr.; Elise Drotloff 2 fl.; Elise Schuster 1 fl.; Iosefine Bielz 2 fl., 2 cămeși de láná, 2 cămeși de pánzá, 2 părechi de ismene, 2 părechi de ciorabi, 2 rochii de fețițe, 6 bandage, legători si charpie; N. N. 10 cr.; C. K. 20 cr.; I. M. 30 cr.; Emilie Schneider 2 fl.; B. Frenz 60 cr.; Therese Tepser 2 fl.; S. N. 50 cr.; Anna Hirst 1 fl.; Iulie Fülöp 5 fl. si rufe de copii; L. Schatz 40 cr.; S. F. 5 fl.; K. F. 50 cr.; S. Orendt 1 fl.; C. Orendt 1 fl.; dómna Schopf 1 fl., charpie si legători; E. K. 50 cr.; Iohanna Denk 2 fl. 12 cr., bandage, 2 părechi de ciorabi si charpie; Aloise Denk 1 fl., 1 ismaná de barchet, 1 rechél, 1¹/₂ punt de charpie si 4 căciuli; H. Hartmann 1 fl.; dómna Jánosy 5 fl.; Clotilde Henrich 1 fl.; Amalie Mangesius 1 fl.; dómna Veres 2 fl.; Carl Hemper 20 cr.; Therese Jekeli 1 fl.; Zein & Wensky 1 fl.; Selma Radnotfay 15 fl.; dómna Teffer 15 fl., 10 părechi de ciorabi, 4 cămeși de láná, 7 cămeși de pánzá, 8 părechi de ismene, 4 náframă triangule si bandage; I. Andrá 50 cr.; Louise Klotz 2 fl.; Carl Kis 2 fl.; Sofie Roth 1 fl.; Susanne Hahn 2 ismene, charpie si 5 bandage; Iosefine Osterlamm 2 fl.; Alexander Szöcs 2 fl.; Marie Sill 3 fl., 2 clichinute de copii, 2 jachete, 1 náframă de láná, 6 cămeși, 4 ismene, 3 rochii, 2 părechi de nádráguți, charpie si compresse; Iohanna Neudlein 1 glajá cu sirup de smeurá; dómna Urban 1 fl.; domnișóra Urban 4 dárabe de legători, 5 bandage si 2 cămeși; Camilla Asboth 2 fl., 2 părechi de ciorabi de láná, 1 păreche încaldátore de pulse si charpie; Iulie Wittmann 8 cămeși, 6 ismene, 12 părechi de ciorabi, 35 clini de pánzá; dómna Kessler mai multe veștinte; Alois Neudlein 1 ladá cu jurnale ilustrate; Carl Michaelis 2 fl.; Caroline Lindner 1 fl. si legături; Michael Seivert 30 cr.; Catharina Poplecian legături; Iulie Schuster 16 cărpe de cap, 14 bandage si diferite legături; dela véduva unui soldat legături; Louise Klöss 16 compresse, 5 bandage si charpie; baronésa Salmen 10 fl.; Lina Wächter 15 fl., 10 cămeși, 12 părechi de ciorabi, 3 părechi de ismene, 1 šal, 6 náframăte si un halat. — Suma banilor 321 fl. 20 cr.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 4 Octobree n. (Oficial). Din Banialuca se anunță din 3 l. c.: In caimacamatul dela Priedor o comandă de patrolă a prins o bandă de tēlhari si a adus'o aici. In Petrovaț (Bosnia apusană) s'au aflat provisiuni

considerabile de proviant si de arme. Depunerea armelor si administrarea lor caimacamiei din Cliuci urméză fără de nici o greutate.

Viena, 4 Octobree n. Din Seralievo se anunță oficial sub 4 l. c.: Brigada întēia de infanterie a intrat adi diminēță fără luptă in Vișegrad (Cetate lângă Drina pe drumul Novibazarului). Insurgēții părăsiră des de diminēță lagērul si întăriturile, lásând in urma lor tunuri, corturi si munițiune. Eri au intrat trupele noastre fără a da de resistență in Horazda (pe drumul Novibazarului) si adi au ocupat Cainița. Brigada a șeptea sosesc mână in Conița (pe drumul dintre Seralievo si Mostar). Cetatea Focca (cetate sudostică in Erțegovina) este liberă de insurgēții. Astfelu stând lucrurile insurecțiunea este suprimată in Bosnia intrégă si țera se află in mânil trupelor noastre.

Bursa de Viena

din 4 Octobree n. 1878.

London	116 60
Argint	99 90
Galbin	5 55
Napoleon d'aur (poli)	9 32
Valuta nouă imperială germână	57 65

Economic.

Sibiu, 1 Octomvrie n. Pro hectolitrá: Grâu fl. 5.50-6.30; Grâu sēcăreț, fl. 4.60-5.20; Sēcără fl. 3.90-4.30; Orz fl. 4.—; Ovės fl. 1.90-2.30; Cucuruz fl. 5.10-5.50; Málaiu fl. 6.-6.50; Cartofi fl. 1.50-2.; Semēnă decănepă fl. 7.-8.; Mazere fl. 4.50-5.; Linte fl. 5.50-6.; Fasole fl. 4.50-5.; pro 50 chilo: Făină de păne fl. 4.; Slănină fl. —35.—; Ósóre de porc fl. 35.—; Sēubrut pro 50 chilo: fl. 16.50; Luminări de séu pro 50 chilo fl. 30.—; Séu de Luminări fl. 25; Săpun fl. 20.—; Fēn pro 50 chilo fl. 0.80-0.90; Cănepă pro 50 chilo fl. 29-31; Lemne virtóse de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirt pro grad 50-55 cr.; pro chilo: carne de vită 36-44 cr.; Carne de vițel 32-36 cr. carne de vită 44-48 cr.; carne de berbec 26-28 cr. óue, 10 de 20 cr.

Făgăraș, 30 Septembren. Pro hectolitrá: Grâu fl. 6.50-7.—; grâu sēcăreț fl. 5.—5.50, sēcără fl. 4.40-4.80; cucuruz fl. 5.40-5.50 ovės fl. 2.-2.10; Málaiu fl. 8.—, mazere fl. 9.—, linte fl. 10.—, fasole fl. 7.—, prune uscate fl. .6 Slănină pro 100 chilo fl. 70, sēubrut fl. 38-40, séu de luminări fl. 62. unsóre de porc pro chilo fl. —70. fēn pro 100 chilo fl. —, cartofi fl. —, pro chilo carne de vită cr. 38 carne de vițel cr. 38-40, carne de porc cr. 44 carne de óie 28 cr.

Arad, 28 Septemvrie n. Grâu s'a adus cam cam puțin, însă s'a oferit mult in mare de óree comercielu cerealelor a láncețit in Budapesta precum si in străinătate, lucru firesc. prețul a dat inapoi, vëndēndu-se maia m. cu numai 5.50-8.80 fl. potrivit cu calitatea. Sēcara a sporit in preț cu câte 10 cr. si astfel s'a plătit cu fl. 5.50-5.70 pro maia m. Orz s'a oferit din greu, dar n'a preav avut trecere, unele partii s'au dat cu câte fl. 5.50. Óvėsulu fiind mai ales pluat si defectuos abia s'a putut vinde cu fl. 5-5.15 Cucuruzul nou s'a cumpărat cu fl. 4-4.15 pro m. m. Spirt in mare 31.50-31.75 fără vas, in mic 32-32.35 fără si 34.75-35 cu vas cu tot pro 100 litre procentuale.

Nr. 206. 2-3

CONCURS.

Deveniud văcantă stațiunea învățătorésca la scóla confesională română gr. or. din Dol protopresbiteratul Ungurașului prin acést'a se escrie concurs cu terminul până la 14 Octombree 1878 când se va ținé si alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Cuartir in una din odăile scólei, si un cuartal (1/4) juger de grădină.
 - 2 3 orgii de lemne.
 3. 3 punți lumini.
 4. 80 fl. v. a.
 5. 40 vici cucuruz séu sēcără.
- Tôte acestea le prestă poporul cu repartițiá.

Doritórii de a competa la acest post fiind pedagogi absoluti si provēđuți cu atestat de calificatiune au de a-și subșterne la subscrisul suplicile instruite in sensul statutulu organic până la terminul prefipt.

Fizes-Sânpetru, 17 Sept. 1878.

In conțelegere cu comitetulu.

Petru Roșca m/p.,
inspector distr. scol.

Nr. 185-1878. 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Carmazinescu cu filiile Boiul de jos si Danulescu protopresbiteratul Iiei se escrie din nou concurs in urma ordinațiunei pré ve-

nerabilului consistor archidiececan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu terminul până la 21 Octobrie 1878 st. v. prelungă următoarele emoluminte:

1. Casă parochială cu grădina de legumi.

2. Folosirea fânașului și pómelor din 4 cimiterii.

3. Dela 152 familii câte una ferdelă cucuruz în bómbe.

4. Stola usuată și îmbunătățită dela 195 familii, care emolumente computate tóte în bani dau suma de 458 fl. 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acésta parochie vor avé a-și așterne rogările instruite în sensul statutului organic la subscrișul până la terminul sus indicat.

Gurasada, 14 Septembrie 1874.

În conțelegere cu comitetul parochial
Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbit.

Nr. 224—1878.

3—3

CONCURS.

Înstituindu-se postul de capelan în comunele bisericesci Iacu și Romita ca materia cu filia în protopresbiteratul Ungurașului lângă neputinciosul paroch Ioan Gog se escrie concurs până în 14 Octomvrie 1878.

Venitul anual din ambe comunele cari la olaltă forméză o parochia de clasa a III-a este de 320 fl. v. a. Din venitul acesta jumătate compete fiitorului capelan, precum și casa de locuit și grădina în parochia matre lacul.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile lor la subscrișul instruite în sensul Statutului organic, până la terminul sus însemnat.

Füzes-Szt-Petru, 14 August 1878

În conțelegere cu comitetele parochiali respective.

Petru Roșca m/p.
protopresbiter.

Nr. 187—1878,

3—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 26 al procesului verbal) se publică prin acésta următoarele concursuri:

1. La un stipendiu de 400 fl., destinat pentru un student la filosofia séu tehnică.

2. La un stipendiu de 60 fl., destinat pentru agronomiă.

3. La 3 stipendii de câte 60 fl., destinate pentru pedagogia în patriă.

4. La un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea Galiană, destinat pentru un gimnast și carele a devenit vacant din cauză, că studentul, căruia i s'a fost conferit acest stipendiu în anul trecut, a întrelăsat a-și trâmite cu finea anului scolastic testimoniul prescriș. Conform literilor fundaționali, la obținerea acestui stipendiu, — ceteris paribus — va avé preferința acela dintre concurenți, carele va dovedi, cumcă se trage din familia fundatorelui, și anume din familia „Pop și Anton“.

5. La un ajutoriu de 20 fl. din fundațiunea „Emiliu Bașotă“, cu acea observare, că conform literilor fundaționali, la obținerea acestui ajutor vor avé preferința studenții eminenți născuți în munții apuseni, ori în fostul district al Năséudului.

Terminul concurselor se defige pe 25 Octomvrie a. c. st. n. —

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsémnatul comitet, provédându-le cu atestat de botez și de paupertate și cu testimoniul de pe semestrul al II-lea al anului scolastic 1877/8, iar cei ce vor concurge la stipendiul de sub p. 2, trebuie să dovedescă, cumcă au absolvit cel puțin scóla elementară, că se pricep în ge-

nera la economiă, după cum acésta se pórtă în țera noastră, și că au ajuns al 16-lea an al etății.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca m. p.** Pentru secret. al II-lea: **V. Petri m. p.**

Nr. 187—1878.

3—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 27 al procesului verbal), se publică prin acésta concurs la următoarele ajutoare:

1. La 5 ajutoare de câte 20 fl., destinate pentru sodali de meseriă, calificați de a se face maiestri.

2. La 20 de ajutoare de câte 12 fl. 50 cr., destinate pentru învățacei de meseriă.

Terminul concursului se defige pe 25. Octomvrie a. c. st. n.

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsémnatul comitet, provédându-le încât pentru sodali, cu atestat de botez și de purtare morală, dovedind totodată, că sunt calificați de a se face maiestri; iar încât pentru învățacei, se recere, ca suplicile lor, pre lângă atestat de botez și de purtare morală, se fie instruite și cu adeverința de la măiestrul respectiv despre desteritatea și deligința desvoltat în meseria, cu carea se ocupă.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septemvrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca m. p.** Pentru secret. al II-lea: **V. Petri m. p.**

Nr. 187—1878.

3—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9 votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 31 al procesului verbal) se publică prin acésta concurs la patru premii de câte 25 fl. pentru acei învățatori, cari se vor fi destins întru predarea pomăritului și grădinăritului la scólele noastre populare.

Suplicile instruite cu atestatele recerute să se adreseze la acest comitet până la 30 Iuniu 1879 stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 27 Septemvrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca m. p.** Pentru secret. al II-lea: **V. Petri m. p.**

Nr. 187—1878.

3—3

CONCURS.

Societatea „Transilvania“ din Bucuresci a decis se împartă câte patru ajutoare pentru fie care din următoarele 8 meserii: rotăriă, dolgheriă (carpențăriă, Zimmermann), ferăriă, cojocăriă, (témplăriă Tischler), cismăriă grósă, pălăriiă, curelăriiă séu șelăriiă.

Subsémnatul comitet la invitarea societății „Transilvania“, deschide prin acésta concurs pentru îmbrățișarea meseriilor indicate, insercinându-se a aședa pre junii, cari ar voi a se aplica la meseriile acestea, la maestrii cei mai buni pe câte 3 séu 4 ani, cu contracte formale, însă sub următoarele condițiuni;

1. Să fie Români de nascere.

2. Să aibă cel puțin etatea de 14 ani.

3. Se poședă cel puțin cunoscințele, ce se predau în scólele primare din Austro-Ungaria și se cunóscă și o limbă streină, germană séu maghiară.

4. Părinții să se lege în scris, că vor lăsa pre fii lor se învețe meseria la carea se aplică, până când vor eși calfe séu sodali cu atestat în regulă.

Suplicile instruite conform celor espuse mai sus, să se înainteze la subsémnatul comitet cel mult până la 25 Octomvrie a. c. stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septemvrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca m. p.** Pentru secret. al II-lea: **V. Petri m. p.**

Anunțiu.

Duminecă în 13/1 Octomvrie 1878, 10 ore ante meridiene se va esarênda dreptul de crășmă din 1 Ianuaru 1879 până în 31 Decemvrie 1881 prin licitațiune publică.

Tilisca, în 3 Octomvrie 1878.

Oficiul comunal:

Daniil Iosof m/p., **Stefan Millea m/p.,**
primar. notar.

Tipografia archidiececană în Sibiu.

A eșit de sub presă:

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos 1879.

Anul al douăzeci și optulea.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

(114 pagine tipărite cu litere după ortografia „cu semne“)

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — **Genealogia casei domnitore austriace.** — **Regenți europeni.** — **Taxe de timbru** pentru polițe și documente. — **Servițiul postal și telegrafic.**

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania

(21 pagine cu câte două colóne):

I. Metropolia.

1. Ierarchii metropoliei.
2. Sinodul episcopesc.
3. Demnitarii metropolitani.
4. Congresul național-bisericesc.
5. Consistoriul metropolitan.
6. Delegațiunea congresuală.
7. Epitropia fondurilor comune pentru eparchiele Arad și Caransebeș.
8. Reprezentanța fund. lui Gozsd.

II. Diececele.

1. Sinodul archidiececan.
2. Consistoriul archidiececan.
3. Seminarul archid. andrei-ean.
4. Comisiunea fundat. Șagună-ene.
5. Comisiunea administr. a tipografiei archidiececane.
6. Protopresbiterii și administratorii protopresbiterali.
7. Eforia scólelor din Brașov.
8. Gimnasiul mare de 8 clase, scóla comercială de 3 clase și scóla reală de 3 clase din Brașov.

9. Gimnasiul inferior din Brad.
10. Scóle capitali.

B. Diecesa Aradului.

1. Sinodul eparchial.
2. Consistoriul eparchial din Arad.
3. Consistoriul eparchial din Oradea mare.
4. Institutul pedagogico-teologic din Arad.
5. Comisiunea administr. a fundațiunei Birta-Ghiba.
6. Comitetul administrativ al fondului preoției.
7. Protopresbiterii și administratorii protopresbiterali.
8. Monăstirea Hodoș altcum Bodrog.

C. Diecesa Caransebeșului.

1. Sinodul eparchial.
2. Consistoriul diecesan.
3. Institutul teologic.
4. Institutul pedagogic.
5. Protopresbiterii și administratorii protopresbiterali.

Ierarchii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Scrierea cu litere. — **Cântecul gîntei latine.** — **Andreiu Florea Curcanul** (novelă). — **Poesii** („Peneș Curcanul“; „Sfîrșit de tómnă“; „Bujorul“; „Plugurile“). — **Proverburile adevărate sau poveștea vorbeli** („Despre frica lui Dumneșeu“; „Despre lucrare“; „Despre leneși“; „Despre beție“; „Despre minciuni“). — **Calendarul economic** (pe tóte lunile anului). — **Insemnarea tîrgurilor.** — **Catalogul cărților**, cari se află de vîndare în tipografia archidiececană. — **Anunțiu.**

Administrațiunea tipografiei archidiececane în Sibiu.

Specialități

[13] 4—6

COMPTOARIUL CENTRAL DE AFACERI J. N. ENDERS

in
Neutitschein.

Efectuarea urméză neamănat și în grabă. — Bani sunt a se trimite franco.

Franzbranntwein veritabil vechiu de cea mai bună calitate. Butelia 70 cr. chetare se scotesc 10 cr. de butelie.

Esença de viață veritabil șvedică a Dr-lui A. O. Werner. Un flacon dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare 1 fl. v. a. — Fără îndoiială, dorința și năsuința fie-cărui om este ași susținé sau restaura sănătatea, a ajunge la adânci și puternice betrânețe; pentruca abia póte fi ceva mai trist, ca dacă cineva este atîcat când de una când de altă bôlă, sau când este constrins ași petrece viața într-o necontentită bolire și când se bucură numai arare-ori de ore lipsite de dureri. — Cine vooiesc așă dară săși susțină sănătatea sau să și-o restaureze, acelaia recomandăm din tóată inima esença de viață șvedică a Dr. Werner.

Esença de putere a Dr-lui I. C. Herbert pentru întărirea nervilor și muschilor. Prețul dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare 1 fl. v. a. — Estractul acesta se întrebuințéz pe din afară contra durerilor reumatice în față. Ia încheetorii, contra durerilor de cap, amețelii zurrutul urechilor, afecțiunei la cap, durerii de șele, slăbiciunei membrilor, cu deosebire în urma încoardărilor mari, contra slăbiciunei de nervi și a trupului, suferințelor hemoroidale, contra slăbiciunei părților seculare și contra impotenței de multe ori urmate din slăbiciune, contra infructuosității, perderii de meduva spinării, poluțiunilor, preste tot contra bôlelor, cari sunt provocate de slăbiciune și preta mare iritare a sistemului de nervi.

Unic veritabil liqueur feruginos. Prețul unei sticle dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare 1 fl. v. a. Liqueurul acesta, conținend fer în lecu doosebire în casuri de slăbiciunea sistemului de muschi și de nervi, în casuri de nutrire defectuosă, stricare de sânge, lipsă de sânge, chlorosă, scorbut, urmări din lângóre, friguri și perdere de sucuri, cari se arată mai cu sană la femei în urma lăptatului, perderii de sânge și lehusiei.

Liqueur de stomac de burueni din Alpii șviterani numit și liqueur factoriu de minuni, preparat de Dr. H. Walter. Prețul pr. sticlă 1 fl. v. a. — Preservativ escelent contra bôlelor de stomac, recomandat de consiliariul medicinal Dr. Teodor Müller din Berlin.